

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 6Ssk/49/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1424201058
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viola Takáčová
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2025:1424201058.1

Uznesenie

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: P. F. Ď., Z.. XX. Z. XXXX, B. V. B., Q. X, proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8 a 10, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 24. novembra 2023, Číslo: XXX XXX XXXX X, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Správneho súdu v Bratislave zo dňa 04. februára 2025, č.k. 15Sas/26/2024-301, t a k t o

rozhodol:

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalobcu z a m i e t a.

Účastníkom nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“) uznesením zo dňa 04. februára 2025, č.k. 15Sas/26/2024-301 odmietol žalobu žalobcu podľa § 98 ods. 1 písm. b/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), ktorú označil ako antidiskriminačnú žalobu a podal ju dňa 28. januára 2024 na Mestskom súde Bratislava IV. Žalobca sa touto žalobou domáhal, aby súd určil, že generálny riaditeľ žalovanej rozhodnutím zo dňa 24. novembra 2023, Číslo: XXX XXX XXXX X porušil zásadu rovnakého zaobchádzania vo vzťahu k žalobcovi, a to najmä tým, že v rozpore s medzinárodnými Dohovormi o ochrane detí a mládeže, Dohovormi o zákaze práce mladistvých v noci, zákaze nadčasov, zákaze nútených prác, o ochrane zdravia a práv mladistvých, čím protiústavné zasiahol do jeho práva na primerané hmotné zabezpečenie v starobe podľa čl. 46 ods. 1 a ods. 2, a čl. 39 ods. 1 Ústavy SR a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to bez objektívneho a rozumného odôvodnenia. Rovnako žiadal, aby súd určil, že generálny riaditeľ žalovanej má upustiť od svojho konania a napraviť protiprávny stav, a to tak, že vydá nové rozhodnutie, pri ktorom nebude diskriminovaný a bude mu za chýbajúcich 699 dní reálneho výkonu vojenskej služby na Vojenskej strednej odbornej škole priznaná I. kategória funkcií od 01. 09. 1968 do 31. 07. 1970 rovnako tak, ako baníckym učňom a fúkačom skla - učňom v Lednických Rovniach od dosiahnutia ich veku 15 rokov.

2. Správny súd lustráciou zistil, že dňa 10. decembra 2023 bola na Správny súd v Bratislave elektronicky podaná rovnaká správna žaloba, s totožnými účastníkmi konania a s rovnakým predmetom konania (podľa obsahu žaloby vrátane namietanej diskriminácie), ktorým je preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej zo dňa 24. novembra 2023, Číslo: XXX XXX XXXX X, ktorá je vedená na správnom súde pod sp. zn. 13Sas/38/2023.

3. Z tohto dôvodu následne správny súd konštatoval, že prekážka začatého konania (litispendencia) je všeobecnou negatívnou procesnou podmienkou, ktorá znamená, že žalobca sa nemôže domáhať preskúmania zákonnosti toho istého rozhodnutia alebo opatrenia vo viacerých konaniach. Prekážka litispendencie sa vzťahuje na to súdne konanie, ktoré začalo neskôr. Vzhľadom na to, že v tej istej veci toho istého žalobcu už prebieha na správnom súde skôr začaté iné konanie vedené pod sp. zn. 13Sas/38/2023, správny súd postupoval v súlade s ust. § 98 ods. 1 písm. b/ SSP a žalobu žalobcu

odmietol. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože žaloba bola odmietnutá.

4. Žalobca proti tomuto uzneseniu podal kasačnú sťažnosť, v rámci ktorej v úvode poznamenal, že antidiskriminačná žaloba bola podaná na Mestskom súde Bratislava IV, preto nesúhlasil s postupom tohoto a správneho súdu, pretože napádal aj iné rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej, a nešlo teda o tú istú vec, ale inú. Ďalej obsahlo opísal skutkový stav týkajúci sa jeho vojenskej služby v období od 01. 09. 1968 a s tým následne súvisiaci nárok na starobný dôchodok, pričom žiadal, aby zo strany správnych súdov bolo vykonané rozsiahle zisťovanie a dokazovanie. V závere uviedol, aby najvyšší správny súd vykonal zákonné a vyčerpávajúce dokazovanie a „uviedomil si problém porušovania základných ľudských práv a hrubého zneužívania mladistvého žalobcu po dobu 809 dní v čase od 01. 09. 1968 do 18. 11. 1970 na VSOŠ v Martine, o diskriminácii mladistvého oproti vojakom základnej služby a vojakom z povolania, pretože oni majú za ten istý (identický) výkon vojenskej služby priznanú I. kategóriu funkcií“, a z toho dôvodu navrhol, aby bolo napadnuté uznesenie správneho súdu zrušené a vec mu vrátená na ďalšie konanie.

5. Žalovaná sa na základe zaslanej výzvy správneho súdu vyjadrila k podanej kasačnej sťažnosti podaním zo dňa 17. marca 2025, Číslo: XXX XXX XXXX X, v ktorom uviedla, že dôvody, ktoré žalobca uviedol v kasačnej sťažnosti nepovažuje za opodstatnené, preto navrhla, aby jeho kasačná sťažnosť bola zamietnutá.

6. Vyjadrenie žalovanej ku kasačnej sťažnosti žalobcu bolo žalobcovi doručené na vedomie dňa 24. marca 2025.

7. Žalobca sa opätovne vyjadril k vyjadreniu žalovanej podaním zo dňa 26. marca 2025, v ktorom opätovne rozsiahlo popísal skutkový stav v danej veci a žiadal, aby správny súd prijal toto vyjadrenie a vykonal vyčerpávajúce dokazovanie skutkového a právneho stavu za priamej účasti žalobcu a až potom vydal rozhodnutie.

8. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 SSP) prejednal vec bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k jednomyseľnému záveru, že kasačnej sťažnosti nemožno vyhovieť.

9. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

10. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

11. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

12. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

13. Podľa § 31 ods. 5 SSP, začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci toho istého žalobcu prebiehalo na správnom súde iné konanie.

14. Podľa § 98 ods. 1 písm. b/ SSP, správny súd uznesením odmietne žalobu, ak o tej istej veci toho istého žalobcu už prebieha pred správnym súdom skôr začaté iné konanie.

15. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

16. Najvyšší správny súd z podkladov súdneho spisu mal preukázateľne zistené, že žalobca podal žalobu zo dňa 28. januára 2024 označenú ako „antidiskriminačná žaloba“ na Mestskom súde Bratislava IV doručenú dňa 28. januára 2024 (č. I. 149), v ktorej označil rozhodnutie žalovanej zo dňa 24. novembra 2023, Číslo: XXX XXX XXXX X vo veci zamietnutia jeho žiadosti o zvýšenie sumy starobného dôchodku, s ktorým vyslovil nesúhlas z dôvodu, že generálny riaditeľ žalovanej sa dôsledne nevysporiadal s niekoľkými dôležitými argumentmi žalobcu. Zároveň lustráciou správneho súdu bolo zistené, že žalobca podal správnu žalobu, v ktorej napadol rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej zo dňa 24. novembra 2023, Číslo: XXX XXX XXXX X vo veci zvýšenia starobného dôchodku, ktorá bola doručená správne súdu elektronickými prostriedkami ZEP dňa 11. decembra 2023, ktorá je vedená na správnom súde pod sp. zn. 13Sas/38/2023 (č. I. 278). V uvedenej žalobe tiež žalobca poukazoval na diskrimináciu, čo je jednou z námietok v žalobe zo dňa 28. januára 2024.

17. Na základe vyššie uvedeného najvyšší správny súd konštatuje, že s právnym posúdením správneho súdu sa v celom rozsahu stotožnil, a to v tom, že prejednaniu podanej žaloby zo dňa 28. januára 2024 bránilo skôr začaté súdne konanie v tej istej veci toho istého žalobcu.

18. Správny súd na začiatku súdneho konania, ale aj v jeho priebehu skúma splnenie procesných podmienok (§ 97 SSP), pričom jednou z nich je existencia prekážky začatého konania (litispendencia), ktorá správne súdu bráni pokračovať v konaní. V takomto prípade hovoríme o neodstrániteľnej vade konania, a zákonným postupom je potom odmietnutie žaloby podľa § 98 ods. 1 písm. b/ SSP. Litispendencia je definovaná v prvom rade totožnosťou veci a totožnosťou žalobcu.

19. Vo vzťahu k totožnosti žalobcu bolo jednoznačne preukázané, že aj v prípade žaloby zo dňa 28. januára 2024, aj žaloby zo dňa 11. decembra 2023 bola žalobcom totožná osoba. Uvedená skutočnosť v predmetnom konaní nebola sporná.

20. V prípade totožnosti veci z oboch podaných žalôb vyplynulo, že sa týkajú rozhodnutia žalovanej zo dňa 24. novembra 2023, Číslo: XXX XXX XXXX X, o čom svedčí aj skutočnosť, že prílohou týchto žalôb bolo práve spomínané rozhodnutie žalovanej, ale uvedené vyplynulo aj z obsahu týchto žalôb. V neposlednom rade aj sám žalobca poukazuje na skutočnosti, ktoré z uvedeného rozhodnutia vychádzajú - zamietnutie žiadosti o zvýšenie sumy starobného dôchodku - žiadal, aby mu za chýbajúcich 699 dní reálneho výkonu vojenskej služby na Vojenskej strednej odbornej škole priznaná I. kategória funkcií od 01. 09. 1968 do 31. 07. 1970 rovnako tak, ako banickým učňom a fúkačom skla - učňom v Lednických Rovniach od dosiahnutia ich veku 15 rokov. Už len v kontexte žalobcovej požiadavky možno vyhodnotiť, že sa domáhal súdneho prieskumu rozhodnutia generálneho riaditeľa žalovanej vo veci jeho starobného dôchodku.

21. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodnutie generálneho riaditeľa žalovanej zo dňa 24. novembra 2023, Číslo: XXX XXX XXXX X je predmetom súdneho prieskumu v konaní vedenom pod sp. zn. 13Sas/38/2023, najvyšší správny súd nepovažoval za potrebné sa v tejto fáze konania vyjadrovať bližšie k námietkam, ktoré ešte len budú podrobené súdnemu prieskumu. V každom prípade, v konaní vedenom pod sp. zn. 13Sas/38/2023 žalobcovi ostane možnosť podrobiť súdnemu prieskumu rozhodnutie správneho súdu, ak by bolo rozhodnuté o žalobe v jeho neprospech.

22. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší správny súd kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP zamietol.

23. O trovách kasačného konania bolo rozhodnuté podľa § 167 a § 168 v spojení s § 467 ods. 1 SSP, keď žalobca bol v kasačnom konaní neúspešný a žalovaná síce úspech mala, no kasačný súd nezistil výnimočné dôvody, aby jej náhradu trov priznal.

24. Toto rozhodnutie prijal najvyšší správny súd v senáte pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.